

МОЛОДИЙ КОМУНАР

Рік видання XIII
№ 10 (1490).

СУБОТА, 22 січня 1972 року

Ціна 2 коп.

ЗАВЗЯТІ

Ще задовго до початку роботи вони порозуміли біля своїх верстатів, переріжачих, чи все гаразд з механізмами, чи не підведуть протягом дня. Про них на світловодському головному заводі виробничого об'єднання «Дніпроенергобудіндустрія» з любов'ю кажуть:

— Хлопці — орли. Завзяті у роботі, друшні, вони в усьому служать за приклад іншим.

Ким же так пишуться на підприємстві?

Це — колектив комсомольсько-молодіжної бригади верстатників ремонтного цеху, до вожаком Віктор Максимов.

В складі бригади — 13 токарів і фрезерувальників, які добре знають свою спеціальність, і своє вміння вкладають у доручену їм справу. Колектив бригади займається виготовленням різноманітних деталей для ремонту обладнання і механізмів.

На підприємстві ще не пам'ятають випадку, щоб ремонтники підвели колектив інших цехів. Якщо вимагають обставини, то друзі за-

лишаються і після роботи, аби уникнути простоїв обладнання та механізмів. Так, якимось вийшов із ладу бетоновкладальник. Бригадир залишився після роботи. Виготовивши гайку на гвинт, він разом з механіком Павлом Єрзановим і майстром Станіславом Кукліним полагодили бетоновкладальник.

Вилучившись в соціалістичне змагання за гідну зустріч 50-річчя утворення СРСР, колектив бригади комуністичної праці, завдання виконує на 130—140 процентів.

І тут надійною гарантією успіхів є потяг юнаків до знань. Майже всі вони здобувають середню і вищу освіту без відриву від виробництва. Так, Микола Пивовар навчається на загально-технічному факультеті Світловодського філіалу Харківського інституту радіоелектроніки, Віктор Прокопенко — учень Куйбишевського енергетичного технікуму, Микола Крупа, Анатолій Сіренко, Анатолій Седанов та інші робітники навчаються

у вечірніх школах робітничої молоді. Приємно відзначити, що Миколі Пивовару нещодавно вручено поспівідчення «Кращий молодий верстатник».

Багато хороших, корисних справ на рахунок колективу комсомольсько-молодіжної бригади верстатників. Влітку вони добре трудилися на ламах підшефного колгоспу імені Жданова, сумлінно працювали на впорядкуванні території головного заводу, посадили 30 декоративних дерев. Друзі ведуть перед у збиранні металевих брухтів. На кошти, одержані за металом, було організовано екскурсійну поїздку в Полтаву, де юнаки ознайомилися з історичними та архітектурними пам'ятниками міста.

З місяця в місяць колектив головного заводу добивається високих показників у праці. В успіхах виробничників є певна заслуга і комсомольсько-молодіжної бригади верстатників Віктора Максимова, які все роблять для того, щоб забезпечити безперебійну роботу складних механізмів.

М. ВЕНЦОВСЬКИЙ,
учитель Світловодської середньої школи робітничої молоді № 2.

І. ГАВРИЛЮК:
— Як хочеться створити образ Людини з великої літери.

А ХВИЛЮЮТЬСЯ...

Відразу після урочистого відкриття Другого народного фестивалю українських радянських фільмів до редакції зайшов автор, який любить все критикувати. «А знаєте, — сказав він, — артисти теж хвилюються».

— Закономірно, — пояснили йому, — адже живий глядач, з яким доводиться зустрічатися, набагато різніється від середнього глядача, якого «знає» кінокритик і артисти.

— Перед мільйонною аудиторією виступали, а бачте, хвилюються, — з іронією сказав відвідувач.

Згодом наш позаштатний кореспондент Артур Будулатєв записав знімки, які зафіксували зустрічі артистів із своїми шанувальниками. Ми уважно їх переглядали. Таки правда: артисти хвилюються на зустрічах із глядачами.

Як пояснити це? Дуже просто: коли геній зустрічається із собою подібним, він, безумовно, хвилюється, очікуючи вагомих думок і високої оцінки. Те ж саме і з артистами. Наш сьогодиншній глядач — це робітник, який кохається в мистецтві, це — колгоспник, який у вільну від роботи хвилину пише картину, це — інтелігент, який, відірвавшись від інтегралів, займається чеканкою. Вимогливий глядач. І зустріч з ним хвилює, надихає на нові пошуки, знахідки.

В. СИМЧИК:
— Мудрість показати нелегко.

Л. ОСИНА:
— Фільм про вас створювати — відповідально.

А. ЛЕФІТ:
— Краса багатогранна...

ЗУСТРІЧІ, ЗУСТРІЧІ...

БОБРИНЕЦЬ. Світлово прикрашений Бобринець вітає учасників Другого народного фестивалю українських радянських фільмів. Від імені трудящих району дорогих гостей привітав перший секретар райкому партії О. О. Медведєв. На знамцірої поваги заслужений агроном республіки Герой Соціалістичної Праці Л. М. Цимбал піднісєла артистам хліб-сіль, а піонери — букети живих квітів. Від кіномитців зі слівом — відповіддю виступила керівник групи, мінзавець Н. І. Лучина.

А наголо щірі по-смішці, радісні відкриті обличчя, квіти. Вони супроводили учасників фестивалю протягом усієї їхньої подорожі по району.

Радо зустрічали кіномитців трудівники колгоспу імені Кірова. Колгоспники ознайомили багатьох гостей зі своїм господарством, з трудовими здобутками. А після перегляду кінострічки «Нам'яний хрест» вироб-

ництва мінобудівлі імені О. Довженка відбулась конференція. На ній виступив один з творців фільму — режисер Леонід Осина.

Дорогі гості, — кіно-режисери Л. Осина, М. Толмачов, артисти А. Лефтія, Н. Пішонна, І. Гаврилук, мінзавець Н. Лучина побували в радгоспі «Червоний землероб», в колгоспі імені Шевченка.

Щирими оплесками нагородили їх учні районного центру, з якими зустрілися учасники мінофестивалю.

ДОБРОВЕЛИЧКИ В К А. Хлібом-сільно добровелічків зустрічали учасники фестивалю на районі з Новоукраїнським районом — в селищі Піщаний Брід. У гості до хліборобів Добровелічків завітали Ю. Кошач — мінзавець, Р. Маркова — виконави-

ця головної ролі в кінострічці «Баб'яче царство», Л. Антономов — режисер, Г. Тонунц, М. Крюков — кіноактори, Л. Криворотько — кінокритик-сценарист. І ця зустріч, повна товариської щирості, великої поваги перетворилась у справжнє свято.

В Добровелічків біля пам'ятника Леніну кіномитців вітає перший секретар райкому партії А. М. Мовчан. Герой Соціалістичної Праці бригадир транкторної бригади колгоспу імені Ульянова С. П. Кожухар поздоровив довгожданих гостей з відкриттям Другого кінофестивалю та підніс їм хліб-сіль, молоді — живі квіти.

А потім були два дні вщерть заповнені зустрічами, відвертими, корисними розмовами. Того ж дня кіномитці завітали до робітників Помічан-

ського локомотивного депо. В депо — підприємстві комуністичної праці — учасники фестивалю оглянули цехи, розмовляли з робітниками, фотографувалися на згадку. Згодом в кінотеатрі «Мир» відбулась теоретична конференція. Артисти розповіли про зіграні в кіно та театрі ролі, про свої плани.

Наступна зустріч — у завірадрогоспі «Червона поляна». Радо зустріли робітників гостей, показали їм норкові та лисчі ферми.

На закінчення дарували гостям сувеніри: кіномитцям з Москви — емблему «Серп і Молот», виготовлену робітниками районного відділення «Сільгосптехніка», гостям з Києва — модель крейсера «Потемкін», зроблену юними техніками школи-інтернату.

ІДУТЬ ЗЙОМКИ НОВОГО ФІЛЬМУ

«ДОВГА ДОРОГА В КОРОТКИЙ ДЕНЬ»

ПРОСТОРИНІ, оббитий дубовими-панелями кабінет американського вченого Смайла. Він бесідує з спеціальним уповноваженим президента по використанню ядерної енергії — генералом Коллінзом.

— Тепер справа за незначним, — говорить Коллінз. — Потрібна перемога.

— Я занадто довго чекав, — відповідає Смайл, — щоб віддати її у ваші руки, Коллінз.

— Що з вами, Смайле? — підвищує голос генерал. — Коли б знав вас менше, я міг би подумати, що вам совісно. Але, сподіваюсь, ви не образите мене, сэр, якщо я скажу, що для вас совість — це щось подібне до жувальної резинки...

— Стоп! — звучить команда режисера-постановника Тимофія Левчука. — На сьогодні досить.

Ми — в одному із залів висотної будівлі Ради економічної взаємодопомоги, де йдуть зйомки нового художнього фільму «Довга дорога в короткий день». Над його створенням працює творчий

колектив Київської студії імені О. Довженка за сценарієм Натана Рибак.

Я звертаюсь до Тимофія Васильовича Левчука з проханням розповісти про свою нову роботу в кіно.

— Нині кінематограф все частіше атручається в політичне життя, оскільки мистецтво повинне відображати суспільний пульс, ту битву ідей, що відбувається нині в світі. Мою увагу привернула в цьому розумінні заключна частина відомого роману Натана Рибак «Пора надій і звершень» — «Солдати без мундирів». Тема кінострічки — висока відповідальність вчених за долю людства, використання нових видів енергії в ім'я миру.

Це буде гострополітичний фільм в найширшому розумінні цього слова, побудований на відповідній драматургії, пасивній несподіваними ситуаціями. Встрічі діють два полярних табори вчених — радянських і американських. В центрі нашого табору — Максим

Нерчин, людина пристрасна, дуже талановита. Він очолює один з науково-дослідних інститутів нашої країни, де вчені працюють над пошуками нових видів енергії.

Нерчину в фільмі протиставлений американський фізик Смайл, переконаний людинонавистник і реакціонер, та генерал Коллінз. І головний конфлікт кінотвору будується на протиставленні позицій цих вчених.

Для участі в нашому фільмі ми запросили відомих акторів. Образ Нерчина створює Микола Олялін. Його дружину Катерину Золотаренко грає актриса Тетяна Самойлова. В ролі Смайла знімається артист Юрій Волков, Коллінза грає Семен Соколовський. З інших артистів я можу назвати Віктора Хохрякова, Аркадія Троцьківського (глядачі його пам'ятають по ролі В. І. Леніна у фільмі «Родина Коцюбинських»), Тетяну Бестаєву, Ігоря Дмитрієва. Знімає фільм оператор Едуард Плучек.

В. БАУЛІН.

СВІТЛОВОДСЬК

ЩОБ ВИСТАЧАЛО УВАГИ НА ВСІХ

Світловодськ — місто молоде. Молоде його населення, мо-
лода його комсомольська організа-
ція. В її складі понад сім ти-
сяч тих юнаків і дівчат, котрі
знайшли у сьогоднішній своїй ме-
те, своє щастя, здійснення сво-
їх прагнень. Вони живуть за-
даннями, що визначені ХХІV
з'їздом КПРС і ХХІV з'їздом
КПУ України.

З доповіді міськомкому, з якою
виступив його секретар Віктор
Петраков, робимо висновок:
гасло «П'ятиріччя — ударну
працю, майстерність і пошуки
молодих» стало програмним
пунктом діяльності членів
ВЛКСМ. Змагання, яке про-
ходить під цим девізом, дає пози-
тивні наслідки в усіх галузях
народного господарства, осві-
ти, культури. Бригада слюсарів-
складальників заводу будівель-
них конструкцій виробничого
об'єднання «Дніпроенергобуд-
індустрія», де бригадиром Во-
лодимир Семенов, працює в ра-
хунок другого кварталу цього
року. Рух молоді за дострокове
виконання плану дев'ятої п'я-
тиріччя набув широкого розма-
ху, і за прикладом бригади Се-
менова працюють сотні моло-
дих виробників.

Міськомком комсомолу певною

мірою враховує ту незаперечну
істину, що соціалістичне зма-
гання — могутній важіль під-
вищення активності молоді і
таким шляхом — їхньої ваги у
здійсненні завдань розвитку
народного господарства. З по-
мітним успіхом застосовуються
різні форми трудового супер-
ництва, на промислових підпри-
ємствах міста діють школи ко-
муністичної праці, налагоджу-
ється економічне навчання,
юнаки і дівчата освоюють
суміжні професії. У дру-
гому році п'ятиріччя робіт-
нича молодь працює за
індивідуальними комплексними
планами.

Вишукуючи додаткові можли-
вості, резерви, комсомольські
працівники, з відстані і пред-
ставники адміністрації, госпо-
дарські керівники докладають
єдиного висновку: юнакам і
дівчатам найкраще працювати в
молодіжних колективах. В ав-
тотранспортному підприємстві
№ 10037, наприклад, спершу, у
вигляді експерименту, створили
два молодіжних екіпажі авто-
бусів. До них увійшли шофери
Борис Федан, Григорій Грица-
сінко, кондуктори Олена Ку-
дисько, Олена Кочеткова. Дуже
швидко помітили, що ці екіпажі

в різноманітній ступені тримають
машину, систематично переви-
щують плани, уважні до пасажирів.
І створили ще два та-
ких екіпажі. Але, треба споді-
ватися, це тільки початок.

Міський комітет комсомолу
розуміє, однак, що в справі ор-
ганізації соціалістичного зма-
гання є чимало недоліків, та-
ких, які напевно чи можна вва-
жати «рядовими». Очевидно,
виходячи з такого розуміння,
звітна доповідь констатує, що
він (комітет) «багато робить для
поліпшення організації соці-
алістичного змагання серед мо-
лоді».

Мусимо хоч частково розши-
фувати досить неконкретний
зміст наведеної фрази.

Найперше, уточнимо: комітет
очолює комсомольську органі-
зацію Світловодського району,
а не одного лише міста. А тому
і дивно здається фраза із
звітної доповіді. «Зараз у соці-
алістичному змаганні беруть
участь 27 комсомольсько-моло-
діжних колективів у промисло-
вості, на транспорті, на будо-
вах». Село, як бачимо, не зга-
дано. Дійсно, в колгоспах —
жодної бригади, ланки, жодної
найменшої виробничої одиниці,
яку можна було б назвати мо-

ИДУТЬ ЗВІТНО-ВИБОРНІ КОНФЕРЕНЦІЇ

лодіжною. Факт незаперечний:
основна маса комсомольців
світловодці. Та чи означає він,
що село має бути на другому
плані? Зовсім ні. Він якраз до-
водить необхідність глибокого
вивчення проблем участі моло-
ді у соціалістичному виробни-
цтві, закріплення там, хоча б
часткового регулювання мігра-
ції молоді з сільських сіл
в місто. Автоматична концен-
трація майже всієї уваги на
більшості означає не що інше,
як стихійність.

У місті й районі прижилася
форма змагання у вигляді кон-
курсів на кращого за професі-
єю. Саме час розвивати її, по-
глиблювати. 2500 чоловік, які
минулого року були охоплені
нею, — хоча й маса, та не та-
ка вже й велика у співставленні
із 7 тисячами одних лише чле-
нів ВЛКСМ. Як справедливо за-
уважували делегати конферен-
ції, міськомком зупинився напів-
дорозі. Конкурси не виходять за
межі колгоспів і підприємств, в
масштабах міста чи району во-
ни не проводяться. Таким чи-
ном, упускається чудова мож-
ливість обмінятися досвідом,
якнайкраще, з агітаційною ме-
тою, популяризувати імена пе-
редовиків.

У Світловодську нерідко сна-
ряджаються на бран активності ря-
дових комсомольців. Але там
же, у Світловодську, й доведе-
но, що рядові пасивні тоді, ко-

ли пасивний комітет. Важа-
лась важкою на підйом велика
комсомольська організація ви-
робничого об'єднання «Дніпро-
енергобудіндустрія». Та коли
активізувався комітет, який ко-
ристується правами райкому,
характер організації «чужоді-
но» змінився. Виявилось, моло-
дим робітникам швидше бра-
кує вміння організувати, як
активності.

Частково цей докір адресуємо
безпосередньо міськомкому
комсомолу. В зв'язку з тим, що не-
забаром рік, як востаннє вру-
чався його перехідний Черво-
ний прапор, хоч право на воло-
діння ним має визначитися що-
кварталу. Така неуважність,
звісно, не сприяє розвитку
змагання і підвищенню актив-
ності.

На конференції виступили
перший секретар Світловодсь-
кого міськомкому КП України
А. Ф. Епіфанова, секретар обко-
му ЛКСМУ Володимир Крише-
вич.

В роботі конференції взяв
участь секретар міськомкому
партії В. Ф. Шелестенко.

Першим секретарем міськом-
кому ЛКСМУ обраний ПЕТРАКОВ
Віктор Васильович, секретарем
— ДЗЯДОК Олександр Ілліч.

І. БЕЗДІТНИЙ,
спецкор «Молодого ко-
мунара».

ЗБОРИЩЕ СІОНІСТСЬКИХ МРАКОБІСІВ

Інформаційні агентства повідомляють, що в Єру-
салимі відкрився так званий «всесвітній» сіоністський
конгрес.

Підтримка агресивної проімперіалістичної політи-
ки Тель-Авіва, махровий антикомунізм і антира-
дянщина — таким є девіз цього сіоністського збо-
рища.

Одна з цілей конгресу — подати підтримку ізра-
ільському курсові на анексію загарбаних арабських
територій.

Ініціатори зборища забезпечили прибуття в Єру-
салим великої делегації із США, де з активною
участю центрального розвідувального управління
готувалася сценарій цієї антикомуністичної провока-
ції. На явно виражений антирадянський характер
сіоністського зборища вказує і той факт, що як го-
ловне питання порядку денного на ньому фігурує
дуга «проблема радянських євреїв».

МАРНІ СТАРАННЯ

ПРОВОКАТОРІВ

Те, що діється в Єрусалимі, ні
для кого не є новиною. Ще напе-
редодні відкриття так званого
«всесвітнього» конгресу сіоністів
стала очевидна антирадянська і
антикомуністична спрямованість
цього гомінливого збіговиська.

Вже сам його склад свідчить про
те, в чий інтерес лугає злісне
буркотіння галасливих промовців.
Адже дві третини «делегатів» —
це представники сіоністських ор-
ганізацій США та Ізраїлю — двох
держав, правлячі кола яких про-
славлялися останнім часом най-
більш реакційними намірами та
авантюристичними діями. Огол-
воно завзято і служать імпері-
алістичній реакції.

Ці й на угоду сіоністські за-
правила створили до краю напру-
жену обстановку на Близькому
Сході, проводять ганебну політику
утисків та переслідування араб-
ського населення на окупованих
територіях. Ці й на угоду сіоністи
ведуть наклепницьку кампанію
проти країн соціалізму, вивчали
«єврейське питання» в Радянсь-
кому Союзі, хотіли б розірвати брат-
ську єдність єврейського народу з
усіма народами Країни Рад, пе-
решкодити його активній участі в
комуністичному будівництві.

І найбільш образливе для ра-
дянських громадян єврейського

походження те, що беруться їх
«захистити» ті самі люди, які сьо-
годні вдаються до методів фа-
шистських молодчиків, влаштову-
ють ганебні провокації проти
представників нашої країни за
кордоном.

Так, радянським євреям потрі-
бен захист, захист від подібних
«покровителів», від їх наклепів.
І цей захист вони знайдуть у
спільній з усіма народами Радян-
ської країни боротьбі за мир, за
дальше піднесення Батьківщини,
за щасливе життя, за комунізм.

А. РОЗЕНБЕРГ,
кандидат педагогічних наук,
старший викладач Кірово-
градського педінституту іме-
ні О. С. Пушкіна.

ПО ШВАХ ТРІЩИТЬ

БРЕХНЯ

Я і мої товариші зайняті мир-
ним трудом: складаємо сівалки
для майбутніх врожаїв. І якщо в
наших конвеєрів сходять сьо-
годні більше машин, ніж учора —
значить попрацювали добре, зна-
чить в колективі радість.

І глибоко по-людському обу-
рюєшся, коли, в той час, як ми жи-
вемо і працюємо в ім'я миру,
ізраїльські і американські сіоні-
сти, щоб відвернути увагу світової
громадськості від своїх загарб-
ницьких планів, винесли на своє
збіговисько в Єрусалимі так звану

«проблему радянських євреїв». Не
існує такої «проблеми» зовсім, як
і проблеми будь-якої іншої нації
в нашій країні.

Розповідь про себе і свою сім'ю.
З 1933 року прийшов на завод
«Червона зірка» мій батько. Пра-
цював робітником. Зараз він
бригадир нашої бригади — обрали
товариші. Після восьмого класу і
я теж прийшов на завод. Тут на-
був спеціальність слюсаря-скла-
дальника, звідси мене проводжали
в Радянську Армію, сюди повер-
нувся після служби. Завод став
для мене другою домівкою, а ко-
лектив — другою сім'єю. До мене
і членів моєї сім'ї (а нас четверо
працює в цеху) я завжди відчував
повне довіря і доброзичливе,
чуйне ставлення. Моєму батькові,
кадровому робітнику, довірили
бригаду, мені допомогли освоїти
спеціальність, а старші товари-
ші — комуністи Наконіоп, Гошев-
ський та Іванов дали мені реко-
мендації для вступу в члени Ко-
муністичної партії Радянського
Союзу.

Все, про що кричать на своєму
шабаші ізраїльські та американ-
ські сіоністи відносно становища
радянських євреїв — груба вигад-
ка і брехня. І як будь-яка інша, ця
брехня теж тріщить по швах.

А. ЛЕЙЗЕРОВИЧ,
слюсар-складальник механо-
складального цеху № 1 за-
воду «Червона зірка»,
м. Кіровоград.

Зіна МИРЗА — майстер по пошиву одягу Компанії-
ського побутового комбінату. Знають її як активну ко-
мосолку. Нещодавно на районній конференції Мирзу
обрали делегатом обласної комсомольської конференції.
Фото В. ЦВЯХА.

НАШІ ІНТЕРВ'Ю

На підприємство прийшов новачок. Він тільки оглядає все: і заводський
двір, і робітників, зайнятих напруженою працею. Ні, він не просто дивиться,
він одивляється в усе, що складає завод, намагаючись вгадати своє майбут-
нє, яке він вирішить міцно, а, можливо, й назавжди пов'язати з підприємством.
А як же підприємство зустрічає новачка? Як колектив буде свої стосунки
з молодим робітником? Як ростить його як спеціаліста, як громадянина? Та-
кі питання наш кореспондент задав секретарю комітету комсомолу Кірово-
градського заводу тракторних гідроагрегатів Віталію ДУБНИЦЬКОМУ. Ось
що він розповів.

На наше підприємство поповнення, як
правило, приходить з числа випускників
профтехучилищ, середніх шкіл обласного
центру і демобілізованих воїнів Радян-
ської Армії. З першими легко — вони
якщо володіють професією. Інших напро-
вляємо у групи технічної підготовки. Там
вони під керівництвом інженерів три дні
у тиждень вивчають будову верстатів,
технологію виробництва. А два дні пра-
цюють в цеху, де з ними займаються
спеціально призначені робітники. По за-
кінченні навчання кваліфікаційна комі-
сія присвоює молодим робітникам пер-
ший розряд. Термін дальшого підвищен-
ня кваліфікації — до одного року. На-
вчання молоді робітники проходять за
програмою індивідуальної підготовки.
Одержання трудової книжки перетво-
рюється для молодого робітника у
справжнє свято, назва якому — посвя-
чення у робітничий клас. В палаці куль-
тури імені Калініна в урочистій обста-
новці молодим робітникам вручаються

ГОРДЕ РОБІТНИЧЕ ІМЕННЯ

трудова книжка, пам'ятки, виготовлені
на заводі. Ветерани праці дають їм нараз
примножувати славні традиції колективу
орденоносного підприємства.

Дати молодому робітникові спеціаль-
ність — це, звичайно, далеко не все.
Відділ кадрів, комітет профспілки, комі-
тет комсомолу дбають, щоб молоді робіт-
ники підвищували свою кваліфікацію.
Навчаються вони здебільшого за програ-
мою індивідуальної підготовки, після
чого кваліфікаційна комісія підвищує
розряд. В плані соціального розвитку ко-
лективу, до речі, передбачається підняти
у 1975 році середній тарифний розряд

ли шефство над новачками. Щедро пере-
дають свій багатий досвід молодим робіт-
никам слюсари Г. І. Мошнягун, С. П. Во-
лошинов, токарі І. А. Близнюк, В. К. Ро-
мащенко, старший диспетчер заводу
І. І. Тининський, електрик А. В. Лаппа і ба-
гато інших. Під їх опікою молоді робіт-
ники не лише добре оволодівають про-
фесією, а й призначаються творчо мислити,
самостійно вишукувати засоби до даль-
шого підвищення ефективності виробни-
цтва. Торгів, наприклад, опрацювання
раціоналізаторських пропозицій, частина
яких була внесена молодими робітника-
ми, дало економію 115 тисяч карбованців.

Вірність славним трудовим традиціям
колективу наша молодь підтверджує
повсякденно. Це виявляється, перш за
все, у прагненні з честю виконати велич-
ні накреслення ХХІV з'їзду КПРС і ХХІV
з'їзду КПУ України, плани п'ятиріччя.
Юнаки і дівчата — творці агрегатів до
трактора Т-150 — беруть активну участь
у Ленінському залу. «Рішення ХХІV
з'їзду КПРС — в життя». Коженний комо-
сомолец має особистий комплексний план
«Вчитися комунізму».

Зараз на заводі набрав поширення рух
«П'ятиріччя — за чотири роки». 10 ко-
мосольсько-молодіжних бригад, в яких
молодь отримує ідейний і громадянський
гарт, ведуть перед у змаганні за достро-
кове виконання плану. В їх майбутніх
трудовах перемогах сумніватися не до-
водиться. Так, комсомольсько-молодіжний
цех комуністичної праці № 29 план пер-
шого року п'ятиріччя виконав майже на
два місяці раніше строку. А в цілому під-
приємство план 1971 року виконало
17 листопада.

...Коли ми проводимо юнаків на
службу в Радянську Армію, а проводимо
мо гарно, урочисто, то вручаємо їм нана-
зи від колективу, в яких говориться
зокрема: «Ідучи в лави Радянської Ар-
мії, пам'ятай, що колектив, у якому ти
працював — це колектив комуністичної
праці, високої трудової і виробничої
дисципліни». І вони пам'ятають це. Не
повернувшись на наш завод, а будуть пра-
цювати в іншому місті чи на іншому
підприємстві. Головне, що вони пройшли
у нас перше трудове загартовування,
пізнали радість робітничої долі.

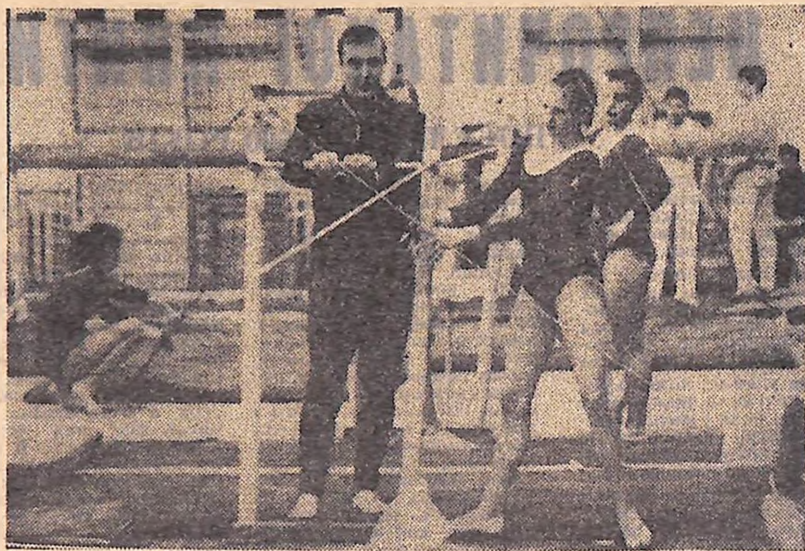
ДРУГЕ ЖИТТЯ ЮНОГО ГЕРОЯ

При в'їзді в Онуфріївку серед крилатих дерев стоїть обеліс. Це піонери району увіковічили пам'ять про свого ровесника — Толою Комара, який загинув у боротьбі з фашистами в роки Великої Вітчизняної війни. Обеліс споруджено на шості, зібрані юними ленинцями і школярами Онуфріївки, і встановлено на місці загибелі героя.

Живе пам'ять про Толою в серцях і ділах тих, за чия щастя він не пошкодував найдорожчого — свого життя. В районі п'ять піонерських загонів і одна дружина носять ім'я Толою Комара. Одна з центральних вулиць Онуфріївки теж названа його іменем. Щороку чемпіонів районних легкоатлетичних змагань нагороджують призом імені Толою Комара.

Герої не вмирають — довге життя судилось і юному визволителю Онуфріївки. Нещодавно на замовлення Радянського Союзу в НДР закінчено будівництво корабля, названого іменем Толою Комара. В ці дні нове судно держить курс до берегів нашої Батьківщини.

О. БАСЕНКО.

МАТЧІ, ТУРНІРИ, ПОЄДИНКИ...

Чималий легіон — 125 українських атлетів виїде на всевітні спортивні ігри, щоб підтримати олімпійську честь республіки і країни. І все-таки, ці старти займуть лише місяць. Яким же буде спортивний календар України в нинішньому році? З цим запитанням кореспондент РТАУ звернувся до заступника голови Комітету по фізичній культурі і спорту при Раді Міністрів Української РСР Ф. С. Савицького.

Більшість зимових турнірів з участю українських спортсменів уже завершено. І все ж до весни має відбутися ще чимало цікавих змагань.

Як завжди кваліфікують весну бігуни, стрибунки, метальники. Першою серйозною принадою для легкоатлетів у новому сезоні будуть чемпіонат республіки в закритих приміщеннях у Донецьку, а також міжнародний зимовий турнір у Москві, які пройдуть наприкінці лютого — початку березня.

Тричі перед Мюнхеном виїдуть на килим борці вільного стилю. У літньому збірна України візьме участь в традиційному міжнародному турнірі в Тбілісі, потім у квітні у Варшаві відбудеться чемпіонат Європи, а чемпіони України будуть відомі після всевітньої олімпіади, у вересні.

Цікавий і насичений календар у п'ятиборстві. Наприкінці січня українські спортсмени приймають у Ворошиловграді команди Москви, РРФСР та Естонії, а в березні — квітні проведуть матчеві зустрічі в Ризі і Таллінні. Чемпіони світу в цьому виді визначаться в Австралії у вересні.

(РАТАУ).

ТРЕНЕР.

Фото Г. ТОЛОКА.

Кіровоград. Спортклуб «Зірка». Там, де влітку збиралися городошники, з'явився хокейний майданчик. І нині сюди кожного вихідного дня поспішають спортсмени на ковзанах.

Фото Л. РЕЗНИЧЕНКА.

З РУКОПISУ «ГОСТИНА У ЯВОРА»

Володимир БАЗИЛЕВСЬКИЙ

УЧИТЕЛІ МОЇ, УЧИТЕЛІ...

Учителі мої, учителі,
Як ви тепер? Я вас так рідко бачу.
Усе пройшло якось... На землі
Такі зупинки нуді для побачень.

Спокухані вітрищами дощі,
Що батогами досвіду шматкали,
Все пружимо допитливі лоби,
Чи ж діємо отам, як ви навчали?

Уперта пам'ять сироти згадає,
Та крадькома вітша сумління
Власне, —
Коли в житті мета була і с,
Таке життя, по-моєму, прекрасне!

У нас колись нічого не було.
Крім ваших крил за аутичними
Плечима,
Селянськими наївними очима
Із нами попрощалося село.

Круті вони — осібні путівці!
Нас доля спершу брала на
Поруки,
Та лише той не збився на
манівці,
Хто вашої не знехтував науки!

Учителі мої, учителі,
Навчителі сивенькі та преславні,
Вас гнуть літа до чорної землі,
Де письменами трави стародавні.
Як ходиться по ній вам на зорі?
Все думаю — чи ви тепер ще й досі

Доточуєте крила дітям при
В отім гніздов'ї дивині дорозі?
І кожен із просвітленим лицем,
Не погрішивши серцем ні на йоту,
Отверджусь червоним олівцем
Оту велику здатність до

Невтримний світ — він
Плеться й росте,
І відлітає в ірїй журавлями,
Та додає снаги вам віра в те,
Що учні теж стають учителями.

ОБЛЕТІЛИ САДЕ...

Облетілий саде,
Що твоє надбання?
Тільки серце на досаду,
(на досаду)
Отакі старання.

Мов старий невдаха,
Нудив над землею,
Видиуралась навіть птаха,
(навіть птаха)
Німоти твоєї.

За село б помчати,
Там немає змоги,
Від городу та до хати,
(та до хати)
Всі твої дороги.

Сива павутинка
Обплела пісвітлу,
Не минула нас журинка,
(ох, журинка)
Бабиного літа.

ВІДЛИГА У СІЧНІ

(За Л. МАРТИНОВИМ)

Відлига у січні, відлига у січні,
Штовхають замети вітрища
Навстрічні,
Конають бундючні горби
Поодиночі,

Шмат неба немовби розбавили
В синьці,
А де ж це морози, нуди ж це
Морозів?

Бурульни зі стріхи сміються
Крізь сльози,
І поле — ви бачите? — навіть
Парус,

Немов хлібодару себе пропонус.
А це — помічайте — на
Яблуньках вранці
Кора зайнялася легеньким
Багрищем.
І це недремно, ні-ні недремно,

Коли серед січня вже світять
Дерева.
А сонце, а сонце з небесного
Глибу

Прямою наводкою лупить у
Шибі!
Дороги сиресануть і півні
Співають,

Про щось вони, певно, такі
Промовляють,
Гай-гай, натякають, аж лускає
Крига,
Відлига — у січні, у січні —
Відлига!

Полід самими хмарами —
Ластів'ятонька парами
В щебетушечки грають,
Небо крилами іркують.

А в старого лелеки
Ні мола, ні двора,
Не напиться в спену
Із дзвінкого цebra.

Все, що серце надбало,
Відбуло-загуло,
За лісами пропало,
За водою сплило.

Полід самими хмарами —
Ластів'ятонька парами,
А в чужій у господі
Тільки сирута та й годі.

Воно б може й нічого,
Коли б крила в допомогу,
А то так — по росині,
По скупенькій сльозині.

Непрочитані книги, що стоять
на полицях,
У гніздах'ях темниць,
Обезкрилені птиці,

Ваші снарги щоденні —
Портсьери заглушуть,
Ваші зойки — муровані стіни
Задуться.

Ваші крила обтято не тупими
серпами,
А черствими серцями.
І чекаєте ви у міщанських
темницях,

а чи пан у в'язницях, на
дубових полицях і
на усмішці світлиці, довірлив
лиця,

на дівочі зіниці, що ясні мов
криниці,
непрочитані книги,
загратовані гтиці!

Не засмієшся, не заплачеш,
Спізнавши досвід на віну,
Холодним поглядом заплачеш
За мить прозоріння нелегку.

Постане суть, пряма як лезо,
Повстане сум, повстане сум
І спопелить тебе тверезо
Іронії лихий самум.

Коли ж воскреснеш ненароком,
Гординою замігши тлум,
Чи ж упізнає думне око
Само себе в люстерку дум?

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД
НЕДІЛЯ, 23 СІЧНЯ, ПЕР-
ША ПРОГРАМА. 12.00 —
Художній телефільм «Чоти-
ри танкісти і собака». 9 се-
рія. 13.00 — Наша афіша.
(К). 13.05 — За накреслен-
нями ХХІV з'їзду КПРС.
«Прогрес». (Харків). 13.35 —
Фільм-концерт. (К). 14.00 —
Телематч з акробатики.
СРСР — ПНР. (М). 15.00 —
Кольорове телебачення.
Мультифільм. (М). 15.15 —
Культура слова. (К). 15.45 —
Для воїнів Радянської
Армії і Флоту. (М). 16.15 —

Народний телеуніверситет.
(М). 17.00 — Кольорове те-
лебачення. «Клуб кіноподо-
рожей». (М). 18.00 — Новини.
(М). 18.10 — В ефірі —
«Молодість». «Ану, дівча-
та». (М). 19.10 — Урочисте
закриття Другого народно-
го фестивалю українських
радянських кінофільмів.
(Кіровоград). 20.10 — Грає
народний артист СРСР
Л. Оборін. (М). 20.30 —
Програма «Час». (М). 21.00 —
Офенбах. Опера
«Прекрасна Елена». Спек-
такль Московського музич-
ного театру імені Станіс-
лавського і Немировича-
Данченка. (М). 23.20 — Но-
вини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 18.15 —
«Пашів хвіст». Ляль-
кова вистава. (Одеса). 19.10 —
Художній фільм «Утаму-
вання спраги». 1 серія. (К).
20.30 — «На добраніч, ді-
ти!» (К). 21.00 — Художній
фільм «Утамування спра-
ги». II серія. (К).

ПОНЕДІЛОК, 24 СІЧНЯ.
ПЕРША ПРОГРАМА. 16.35 —
Програма передач. (Кі-
ровоград). 16.40 — Для
школярів «Загін відваж-
них». (Донецьк). 17.40 —
Телевісті. (К). 18.00 — «Від
понеділка до понеділка». (К).
18.10 — Республікан-
ська фізико-математична
школа. (К). 18.40 — Кон-
церт вокального ансамблю
«Колети». (Вільнюс). 19.10 —
«Ви про наших друзів». (К).
19.40 — Художній
фільм «Третя дочка». (М).
21.00 — Програма «Час». (М).
21.30 — Ж. Мольєр
«Вітвіки Скапена». Спек-
такль Одеського драмтеат-
ру ім. Жовтневої револю-
ції. (Одеса). 23.05 — «Ой у
лузі налина стояла». (Львів).
23.45 — Телевіс-
ті. (К).

ДРУГА ПРОГРАМА. 11.00 —
Телевісті. (К). 11.10 —
Художній фільм «Бунтівна
застава». (К). 12.40 — Теле-
спектакль. «Перший про-

зидент». (К). 17.25 — Наша
афіша. (К). 17.30 — Народ-
ний телеуніверситет. Шля-
хи підвищення продуктив-
ності праці в народному
господарстві. 18.00 — Рим-
ський-Корсаков. «Снігу-
ронька». Спектакль Хар-
ківського театру опери та
балету. (Харків). В перер-
ві — «На добраніч, діти!».
(К). 21.30 — Іранлі Ан-
дронников розповідає. (М).
22.30 — Подорож в країну
симфонії. (М). 23.30 — Но-
вини. (М).

ВІВТОРОК, 25 СІЧНЯ.
ПЕРША ПРОГРАМА. 9.35 —
Новини. (М). 9.45 — Для
школярів. Концертний зал
телестудії «Орляти». (М).
10.15 — Кольорове телеба-
чення. «Клуб кіноподоро-
жей». (М). 11.15 — Телевіс-
ті. (К). 11.25 — Тележурні-
л «Шаан-Най». (К). 11.35 —
Шкільний екран. Фізика
для учнів 10 класу. (К).
12.10 — Для дітей. І. Моро-

зов. «Доктор Айболить». Бале-
тна вистава. (Донецьк). 16.25 — Програма передач.
(Кіровоград). 16.30 — До
100-річчя з дня народжен-
ня М. Скрипника. (К). 16.50 —
«Митці нашого краю». (Ворошиловград). 17.40 —
Телевісті. (К). 18.00 —
Для школярів. «Знайом-
теся — «Дзвоник». (Дніпро-
петровськ). 18.30 — Хроні-
ка тижня. (Кіровоград). 18.40 —
За накресленнями ХХІV з'їзду КПРС. «Тварин-
ництво — промислово ос-
нову». (Донецьк). 19.00 —
«Екран молодих». «Вчений
починається в студент-
ській аудиторії». (Одеса).
19.30 — Кольорове телеба-
чення. Художній фільм
«Малюк і Карлсон, який
живе на даху». (М). 21.00 —
Програма «Час». (М).
21.30 — Прем'єра докумен-
тального телефільму «Юрій
Заводський». (М). 22.30 —
«Кіровоградщина спортив-
на». (Кіровоград). 23.00 —
Концерт. (Ужгород). 23.45 —
Телевісті. (К).

ДРУГА ПРОГРАМА. 11.35 —
Кольорове телебачення.
«Музичний кіоск». (М).
11.45 — В ефірі «Моло-
дість». «Ану, дівчата». (М).
12.45 — Народний телеуні-
верситет. (М). 13.30 — Те-
ленарис. «Візерунки». (М).
14.00 — Новини. (М). 17.30 —
Для школярів. «Чемпіо-
ни в червоних галстуках». (М).
18.00 — Новини. (М).
18.10 — Передача «Здо-
ров'я». (М). 18.40 — Кольо-
рове телебачення. Фільм-
балет «Ромео і Джульєтта». (М).
19.00 — Програма пе-
редач. (К). 19.05 — Теле-
фільм «Лісова сторона». (К).
19.30 — Концерт. В пе-
рерві — «На добраніч, ді-
ти!». (К). 21.30 — Художній
фільм «Гребля». (К).
Про можливі зміни в
програмі Вас повідомлять
диспеттери радіо і телеба-
чення.

3 НЕПРОЧИТАНОЇ КНИГИ ДАВНИНИ

ПОСЕЛЕННЮ 2500 РОКІВ

В 1966 році Кіровоградський краєзнавчий музей проводив археологічні розкопки в Новомиргородському районі.

Учні Капітанівської середньої школи в околицях села збирали невелику колекцію предметів, серед яких знаходилися бронзові наконечники стріли та кілька уламків ліпного посуду. Речі були знайдені на поверхні поля і давали приклад тадати, що на цьому полі чи поблизу нього знаходилось стародавнє поселення. Тоді ж ділянка поля була ще раз оглянута працівниками музею разом з викладачем історії Капітанівської середньої школи Л. С. Морехов-

ським. На поверхні знайдено уламки ліпного грецького посуду, кістки тварин, бронзовий наконечник стріли. Знахідки свідчили, що тут, в степу, 2500 років тому було сільське поселення. Воно було розташоване у верхів'ях р. Тясмина і складало єдине ціле з відомими на Правобережжі великими сільськими городищами Пастеревським і Шарпівським, з курганами могильниками поблизу сіл Журова, Турія, Капітанівка, Овтинівка, Зашита, Мокілівка.

Провести тоді ж більш детальне, ніж простий огляд, дослідження поселення не було змоги. Розкопки здійснено лише посе-

ни минулого року. Відкрита площа в 60 кв. метрів. Хоч розкопки були невеликі, вони дали можливість скласти характерну картину поселення, уточнити час його існування.

Наші далекі предки, що населяли лісостепове Правобережжя в сільській місцевості, були осілими землеробами і скотарями. Хліб вони сіяли не лише для себе, а й на продаж, як писав про них «батько історії» Геродот. В верхніх шарах розкопу знайдено уламок нам'яної зернотерки, часто траплялись кістки свійських тварин — коней, корів, овець.

Мешканці поселення вміли не лише вирощува-

ти хліб, а й плавити та обробляти метали — залізо та бронзу, про що свідчать, зокрема, знахідки бронзових литих наконечників стріл. Вони вміли обробляти також кістки і дерево, дорожечине каміння і золото.

Про розвиток ткацтва говорять знахідки глиняних прясел, серед яких були й орнаментовані. На одному з денців ліпного горщика відбивався малюнок тварини, на яку виготовлена посудина була поставлена для просушування.

Виготовлення глиняного посуду було чи не найпоширенішим ремеслом. Посуд сільців — це і багато інкрустовані черепки та

кубки, і грубі товстостінні горщики та миски.

Розкопки дали велику кількість уламків такого посуду — мисок, глечиків, горщиків, кружечок. Цілий екземпляр немає жодного. На поселеннях вони трапляються рідко, в тому разі, коли повністю чи частково зберігались житло.

На одній з ділянок розкопу виявились скупчення великих уламків глиняної обпаленої з відтінком лозини. Можливо, це були поблизу, за межами розкопу знаходився залишок частково заглибленого в землю житла.

В кількох місцях розкопу знайдено скупчення уламків грецьких амфор. Це були великі та високі, з двома ручками глечики, що вживались для перевезення та зберігання вина, оливкової олії, спільних речовин. В сільській степі та лісостепі вони потрапляли з грецьких міст північного узбережжя Чорного моря Ольвії (с. Па-

рутині, Миколаївської області), Паїтканеї (Керч), Херсонеса та ін., з яких сільське племена підтримували постійні активні економічні зв'язки. В обмін на сировину та сільськогосподарські товари одержували зброю та дорогі товари, одяг, прикраси, вироби з срібла, електру та золота, що постійно зустрічались в сільських поховальних пам'ятниках-кур-ганах.

Поселення поблизу с. Капітанівки існувало протягом 300 років — з VI до IV століття до н. е. В наступний час життя на ньому завершило і більше не відновлювалось.

Розкопки поселення — це не одна сторінка з непрочитаної книги давнини, повість про далеке минуле нашого краю, про його людей, працьовитих хліборобів і музичних воїнів.

Н. БОКІЙ, археолог.

ІХ ДРУГИЙ ДІМ

ЯК ТІЛЬКИ вихователка середньої групи Марта Сергіївна Герман повідомила своїм вихованцям, що заняття відбудеться в актовому залі, діти радісно загомоніли. Запитанням не було кінця й краю.

— Марто Сергіївно, а естафета теж буде?

— І що, будемо змагатися, як ото по телевізору показують?

— М'ячі, м'ячі не забудете!

А невдовзі малюки вже змагалися у залі.

Тепер вони — члени команд «Стріла» і «Факел». Хто переможе? Хто спритніший і винахідливіший? Гра настільки захопила дітей, що вони забули про все.

— Володдю, швидше, швидше! — підбадьорували хлопчики з команди «Стріла».

— Миколо, не відставай! — неслося з іншого боку. А в цей час у інших групах відбувалися заняття одне одного цікавіші.

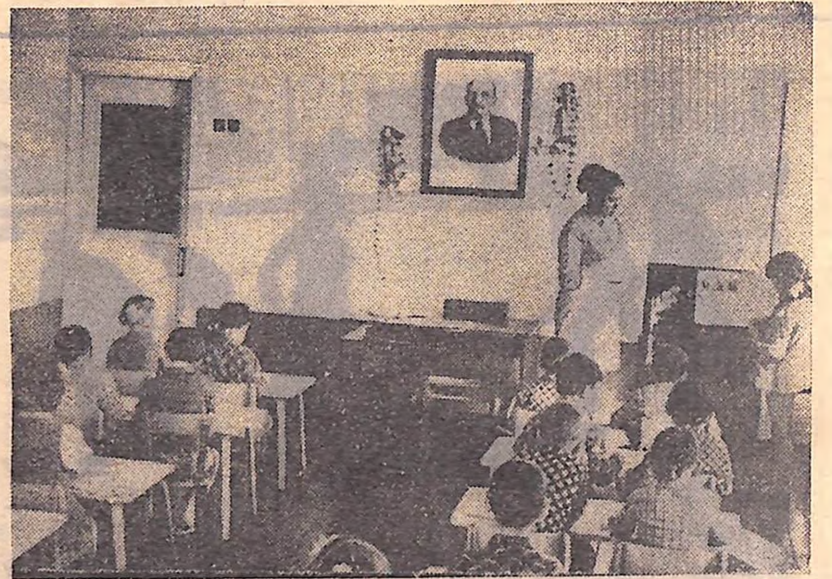
Діти з молодших груп википували з пластиліну зайців, ведмедів, білочок, в паралельній групі розучували пісні, вірші, а вихованці старшої групи разом з вихователкою Єлизаветою Семенівною Горбачовою оглядали присадибну ділянку.

— Подивіться, як сніг, ніби пухнаста ковдра, покриває дерева, кущі, — показувала Єлизавета Семенівна. — А як називається це дерево, Миколо?

— Каштан. А це — горобина.

А в підготовчих групах заняття більш «серйозні» — малюки вчаться рахувати, вивчають літери, складають перші слова, конструюють. В групі, де вихователкою Таміла Василівна Карпова, заняття «До нас прийшов Ленін». Спочатку розповідає вихователка, потім — діти. Славко Шикиренко, Ігор Степаненко, Валя Негнібіда називають місто, де народився Володимир Ілліч, розповідають про його дитячі роки про те, що читали в книгах.

Завідуюча дитсадком О. І. Сапункова та методист Л. І. Загадасєва розповіли, що переважна більшість дітей підготовчих груп навчилася

рахувати до 10, вивчила азбуку, а дехто з вихованців вже й читає книжечки.

Всі умови створено для доброго відпочинку і розвитку дітей у дитячому садку № 47 м. Кіровограда. 350 малюків щодня приходять сюди. Живуть вони радісно і щасливо.

Ю. ЛІВАШНИКОВ.

На фото: ліворуч — конструюють Мишко Колишкін та Іра Пустова, внизу — заняття в актовому залі, вгорі праворуч — найстарші вчаться читати.

ЛЮДИ, ПОДІЇ, ЧАС.

НЕПОВТОРНА ІНДИВІДУАЛЬНІСТЬ

О. М. СКРЯБІН ГРАВ В ЄЛІСАВЕТГРАДІ

В січні цього року виповнюється сторічний ювілей одного з найкрупніших композиторів нашого часу О. М. Скрибіна.

Музика Скрибіна звучала в нашому місті з початку нинішнього століття. Її виконували місцеві музиканти і гастролери. Та найбільш шасливим для себе днем єлсаветградський меломан вважав 28 листопада 1918 року, коли в місті виступив сам автор оригінальних творів. Невідомо Скрибіна була організована концертним бюро «Філармонія».

І ось на музикальній естраді сам композитор. В першому відділенні Олександр Миколайович грає у своїй знаменитій прелюдії (твори 11, № 1, 4—5, 10, 12—14, 18 і всі п'ять з твору 16), ноктюрні для лівої руки, сюїти (твори 8, № 2, 4, 12).

В лаконічному жанрі прелюдії композитор втілює різноманітні

контрастні душевні переживання. Тут Скрибін відтворює зразок — цинка прелюдій Шопена.

У другому відділенні чудовий піаніст (а саме таким був Скрибін) зіграв найбільш оригінальну із своїх фортепіанних творів. Третю сонату. Її перша частина носить драматичний характер, друга написана в живому і стрімкому темпі, а про третю сам автор сказав так: «Тут зірки співають!».

В кінці частини, — пише дослідник творчості композитора, — в насичену тихим заповненням атмосфери, включається як спогад початок головної теми першої частини; вона також звучить світло, натхненно. Але раптом виникає новий тривожний мотив: це попередження головної теми фіналу, що складає перехід без перерви до фіналу» (М. Михайлов, Скрибін, М.-Л., 1966, стор. 34).

В третьому відділенні Скрибін познайомив слухачів з своїми мажорними творами (твори 3, № 4, 10, 25, № 1 і 2), п'єсою «Вояки», «Загадка» і поемами т. 32.

Дві поеми т. 32 досить великі за розміром і належать до числа найбільш видатних і широко відомих Скрибіна творів.

Як виконав свої твори Скрибін? Відповідь може бути лише одна — чудово. Він був не лише видатним композитором, але й не менш видатним піаністом, який зумів розгорнути геніальні здібності юності. Гра Скрибіна відрізнялась співучістю, багатством і різноманітністю звуку, інструмент в нього «дихав». Музикант умів з перших же акордів встановити психічний контакт з аудиторією, покорити публіку. Цього виконання завжди здавалось імпровізацією, і хоча програми концертів були майже однакові, створювалась ілюзія миттєвого народження кожної п'єси. Сильний вплив певнучості, було в скрибінському виконанні, що народжувало в інструменті чудотворний звук. Відбиток витонченості і неповторної індивідуальності лежали на цьому виконанні.

На закінчення нагадаємо, що наш відомий земляк професор Г. Г. Нейгауз та його учні є чудовими інтерпретаторами творчості Скрибіна.

А. ІВАНОВ.

ДЛЯ МУЗЕЮ-ЗАПОВІДНИКА Г. С. СКОВОРОДИ

Цінну посылку з Державної бібліотеки СРСР імені В. І. Леніна доставила пошта на адресу Харківського історичного музею. В ній — рідкісні видання творів Г. С. Сковороди, 350-річчя з дня народження якого відзначається в грудні нинішнього року. Москвичи-знавці, довідавшись про організацію музею-заповідника в селі Одінінці на Харківщині, де проживав частину життя і помер видатний український філософ і поет, першими поспішили подати допомогу в його створенні. Серед надісланих їм згодом майбутніх експонатів — «Вайки харківські» видання 1837 року, «Твори у віршах і прозі Григорія Савича Сковороди» з 1861 року.

Радують земляків ювіляра і інші добрі вісті. В дар новому заповідникові-музею надішлють потрібну літературу, ілюстративні матеріали ще кілька фондів музейних книгозбірок Москви й Ленінграда. Книжковість передасть західного мистецтва повідомля про го XVIII століття, що зображають міста Європи, в яких побував Г. С. Сковорода.

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ

316030 ГСП, Кіровоград, 50, вул. Луначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи та інших відділів — 2-45-36.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР», орган Кіровоградського обкома ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова, обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.